

# B

Returadresse

Postboks 748, Sentrum, N-4004 Stavanger



## Oljemuseet som reiselivsaktør

Oljemuseet er en viktig attraksjon for reiselivet i Stavanger-regionen med over 90 000 besøkende per år – rundt halvparten av dem tilreisende turister. Museet definerer seg derfor som en reiselivsaktør.

Region Stavanger (RS) har vært en nær samarbeidspartner i alle år. RS brukes som konsulenter på hvilke markeder museet bør være aktive, samt at de representerer museet på messer vi ikke har anledning til å delta på. Museet blir aktivt brukt på visningsturer, noe som gjør at utstillingene vises frem til mange turoperatører og møtearrangører vi ellers ikke hadde truffet. I høst var museet representert på den årlige messen "Stavanger-regionen i Oslo". Her inviteres konferansebestillere til en kveld med informasjon og diverse underholdning, for å vise mangfoldet i regionen. Tema i år var Urbane Stavanger.

I høst ble museet partner i NCE-tourismprosjektet til Fjord Norge. Det ambisiøse målet er at Fjord Norge regionen skal bli verdensledende innen tematurisme. Kultur er et av fire



Foto: Petter Hegre/NOM

satsingsområder innen NCE. Prosjektet skal blant annet sette fokus på produktutvikling og kommunikasjon gjennom nye medier samt dyrke frem et enda tettere samarbeid i Fjord Norge regionen. Avtalen gjelder i første omgang for 3,5 år.

Oljemuseet ønsker å være partner for å få ny kompetanse og forsterket salgskraft gjennom mer presis markeds-kommunikasjon. Det gagnar hele regionen at flere er med og bidrar i dette viktige arbeidet.

## Vi ønsker alle en god jul!

Åpningstider: Mandag - lørdag: 10 -16, søndag: 10 - 18

Åpningstider Bølgen & Moi: Hverdager 11 - 24. Søndag og mandag 10 - 16

I museumsbutikken finner du flotte gaver som vil glede mann som kvinne, liten som stor!

Redaksjonen: Geir Mossige Johannesen, Finn E. Krogh,  
Jørn Bjerga, Trude Meland, Gunleiv  
Hadland og Siri I. Vinje

Layout: Melvær & Lien

Trykk: Kai Hansen Trykkeri  
Utgitt av: Norsk Oljemuseum  
Adresse: Postboks 748 Sentrum  
N-4004 Stavanger

Web: www.norskolje.museum.no  
Telefon: +47 51 93 93 00  
Fax: +47 51 93 93 01  
E-post: post@norskolje.museum.no

NYHETER FRA NORSK OLJEMUSEUM ► ÅRGANG 12, 2. UTGAVE DESEMBER 2010

# PETROSKOPET

NYHETER FRA NORSK OLJEMUSEUM ÅRGANG 12, 2. UTGAVE DESEMBER 2010



## Oljemuseet på Statfjord A



Å skrive navnet sitt på veggen inne i plattformbeinet til Statfjord A, er ikke alle forunt. Trude Meland fikk muligheten. Foto: Gunleiv Hadland/NOM

**Norsk Oljemuseums store dokumentasjonsprosjekt "Kulturminne Statfjord" er midt i sin mest hektiske fase, og i den anledning reiste to av museets medarbeidere, Trude Meland og Gunleiv Hadland, "på tokt" til Statfjord A for å få oppleve "den gamle greker". Plattformen har fått kallenavnet fra shippingmiljøet, hvor gamle norske tankskip ble solgt til greske redere, som holdt liv i skipene lenge etter at andre hadde avskrevet dem.**

Det tre dagers oppholdet, fra 15. til 17. september, var innholdsrikt. Trude og Gunleiv forteller: -Vi fikk oppleve

hele plattformen, fra kranførerens utviklingspunkt hvor vi talte over tretti andre plattformer i horisonten, til bunnen på skaftet, 150 meter under havoverflaten. Nordsjøens mest-produserende brønn A-06, og sotrester etter brannen i 1978 var også blant innslagene.

I boligområdet fikk vi inntrykk av å være på et skip som var forankret, og som duvet i de høye bølgene. Ute i produksjonen var det en annen og industriell verden, med tanker, rør, kabler og paneler pakket tett sammen. De mange krinkelkroker, kompliserte kabelføringer og store og små tanker gjorde at vi måtte bøye hodet for å

unnå kollisjoner. Overalt var det trapper. Rekreasjonsrommet, med baren "El Greco", var plattformens samlingspunkt. Her ble vi fortalt de gode historiene, fra både arbeidet og det sosiale livet om bord. For dem med lang fartstid i Nordsjøen er det ingen tvil om at miljøet på "den gamle greker" er det beste i hele Nordsjøen.

"Kulturminne Statfjord" utføres i regi av Norsk Oljemuseum på oppdrag fra Statoil, finansiert av lisenspartnerne. Statsarkivet i Stavanger samler inn og ordner arkivmateriale og Nasjonalbiblioteket i Rana tilrettelegger nettstedet med søk i digitalisert materiale.



## Oljemuseet og industrien

Da arbeidet med å etablere Norsk Oljemuseum ble satt i gang i Stavanger tidlig på 1980-tallet, spilte oljeindustrien en viktig rolle som fødselsjelper for den nye institusjonen. Industrien stilte opp både med kompetanse, egen historie og kapital. Det er vanskelig å tenke seg realiseringen av museet på Kjerfingholmen uten den drivkraften som lå i sponsorsamarbeidet med industrien. Over halvparten av investeringen kom fra oljeindustrien da nybygget sto ferdig i 1999.

Dette samarbeidet har fortsatt, både gjennom store dokumentasjonsprosjekter som f.eks. "Kulturminne Ekofisk" og seinere Frigg og Statfjord – men også gjennom samarbeid om tema utstillinger der oljeindustrien har bidratt med faglige innspill og økonomiske ressurser. Dette har satt oss i stand til å gjennomføre mange viktige prosjekter innen dokumentasjon og formidling. I tillegg har flere av de større sponsorene benyttet muligheten for å bruke museet som arena for å presentere sin egen kjernevirksomhet. Dette har også resultert i en rekke informative utstillinger. Sist ute i denne serien er BP Norge AS som i desember åpner sin utstilling om feltene Skarv, Ula og Valhall med tittelen "Ny teknologi – nytt liv".

Vi ser fram til mange nye år med aktivt samarbeid med industrien, preget av entusiasme og et gjensidig ønske om å skape et museum som forteller en spennende og mangfoldig historie om landets største industrieventyr.

# Historien om oljebyen

**Kristin Øye Gjerde, historiker og seniorforsker ved Oljemuseet, arbeider for tiden som en av seks forfattere av Stavanger bys historie. Dette historieverket i fire bind, som Wigestrands forlag utgir på oppdrag fra Stavanger kommune, er den første samlede fremstillingen av historien om Stavanger fra de tidligste tider frem til i dag.**

–Jeg skriver bind 4 "Oljebyen, 1960–2010" sammen med Gunnar Roaldkvam, vel kjent for sine stavangerdikt, forteller Kristin. Det er en periode vi kjenner godt på hver vår måte, så jeg tror vi utfyller hverandre bra. Vi har vært nokså enige om fordelingen av kapitler. Med mitt kjennskap til oljeindustrien har det vært naturlig at jeg skriver mest om fremveksten av petroleumsnæringen og Stavangers rolle som oljeby i regionen, nasjonalt og internasjonalt. Mens Gunnar, som er født og oppvokst i byen, er nærmere pulsen i den eldste delen av perioden og alt som har med kulturlivet å gjøre, skriver blant annet om det. Å arbeide med denne delen av historien er et privilegium, men er samtidig en

oppgave vi er ydmyke overfor. – Verket skal rette seg mot et bredt publikum. Det skal være rikt illustrert og har en egen bilderedaktør. Få norske byer har hatt en så dramatisk utvikling som Stavanger. Vekslingene mellom vekst og krise har gjort at byens historie framstår som fasedelt, begivenhetsrik og spennende. Det gjelder alle bindene. Årsakene finnes både i lokale, regionale, nasjonale og internasjonale forhold. Særlig gjennom de siste par hundreårene har Stavanger vært en internasjonal by. Både næringsliv og kulturliv har utviklet seg i åpen kontakt med både europeiske og oversjøiske samfunn. Det gjaldt i seilskutetiden, hermetikkperioden og gjelder ikke minst i oljealderen, sier Kristin.

Verket skal være ferdig høsten 2012. Hovedredaktører for verket er professor emeritus ved UiB Knut Helle og avdelingsdirektør Harald Hamre ved MUST. Forfattere er:  
Bind 1. Geir Aule Ersland og Arne Solli  
Bind 2. Ole Kallelid  
Bind 3. Anders Haaland  
Bind 4. Kristin Øye Gjerde og Gunnar Roalkvam  
Bilderedaktør er Ola Søndena.

Kristin Øye Gjerde skriver stavangerhistorie. Foto: Shadé Barka Martins/NOM



## Ny teknologi – nytt liv

Skarven er sentralt plassert i vår nye utstilling "Ny teknologi – nytt liv". Gjennom tekster, film og foto, gjenstander og interaktive stasjoner får vi innblikk i BP Norge sine felt Valhall, Skarv og Ula. Foto: Jan A. Tjemsland/NOM

**Innspurten fram mot en utstillingsåpning er alltid spennende. Hvordan kommer det hele til å ta seg ut? Virker alle tekniske installasjonene slik vi ønsker? Og sist, men ikke minst – kommer publikum til å like det de får se? Vi føler oss sikre på at vi har kontroll på teknologien, og jo da – designerne og alle håndverkere har gjort en utmerket jobb denne gangen også. I skrivende stund er det fortsatt litt tid igjen til åpning – og enda litt tid til finpuss og installering av de siste utstillingselementene.**

"Ny teknologi – nytt liv" er en sponsorutstilling der BP Norge setter søkelys på tre av sine prosjekter. Utstillingens tittel setter umiddelbart scenen: Dette handler om ny og spennende teknologi. Teknologi som har gjort det mulig å ta ut ressurser som med mer konvensjonell tenkning hadde blitt igjen i reservoarene. Valhall, Skarv og Ula "stasjonene" forteller alle fascinerende historier gjennom informative tekster, foto og film,

gjenstander, modeller og interaktive løsninger. Valhall blir i løpet av 2011 det første helelektrifiserte oljefeltet hvor det benyttes likestrømsoverføring fra land gjennom en kabel på 294 kilometer. Når strømmen skrus på er nesten alle utslipp til luft fra feltet eliminert. Miljøstiftelsen ZERO kåret nettopp leder for dette prosjektet, Sverre Gilje, til en av sine "miljøhelter". Da synes vi det er flott at vårt museumpublikum får et innblikk i dette aktuelle temaet. Det blir til og med mulig å studere en bit av selve strømkabelen ned til minste detalj – i seg selv en ganske så imponerende gjenstand!

Skarvfeltet er også viet mye plass. Sentralt i utstillingsområdet troner en gigantisk modell av en skarv over hodene på de besøkende, mens du på interaktive touchskjermer virkelig kan fordype deg i prosjektet. Flotte modeller av Skarv-skipet og en detaljmodell av den såkalte "turretten" – en teknologisk særlig krevende del av skipet, har også funnet sin plass.

"Teknofreak med morsfølelse" er tittelen på den delen av utstillingen som omhandler Ula.



Dyktige modellbyggere fra Asimo modellverksted monterer et av de interaktive elementene i utstillingen. Interaktivitet er en viktig del av en moderne museumsutstilling. Foto: Jan A. Tjemsland/NOM

Ula skulle være lukket og glemt for fem år siden kan vi lese i utstillingsteksten. Ny teknologi og innfasing av små nabofelt har imidlertid gjort at det til nå er hentet ut tre ganger så mye olje som opprinnelig antatt, og feltet kommer til å leve minst til 2028.

Tilbake til utgangspunktet: Hvordan kommer et relativt kresent og krevende museumspublikum til å ta i mot utstillingen? Det gjenstår jo det selvfølgelig å se gjennom året utstillingen skal vises. Men vi føler oss ganske sikre på at summen av mange spennende historier og utstillingsløsninger gjør at "Ny teknologi – nytt liv" kommer til å føye seg inn i rekken av godt besøkte og populære temporærutstillinger!